

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ НА 2025-2029 роки

◆ ВСТУП

Шановні колеги, члени журі, освітяни!

Маю честь представити вам **програму розвитку нашого закладу дошкільної освіти на 2025–2029 роки**, яку я бачу як інструмент не просто оновлення, а трансформації — глибокої, послідовної та якісної.

Сьогоднішній день кидає нам серйозні виклики:

- повномасштабна війна,
- внутрішнє переселення родин,
- нестабільність ресурсного забезпечення,
- демографічні зміни,
- цифровізація,
- потреба в інклюзивному навчанні,
- а найголовніше — **переосмислення ролі дитинства в системі освіти.**

Ми більше не можемо працювати за інерцією. Нам потрібна стратегія — чітка, гнучка, ціннісна.

Сучасний світ стрімко змінюється, ставлячи перед освітою нові виклики і завдання. Особливо це стосується дошкільної ланки, адже саме в цьому віці закладаються основи особистості, формуються ключові навички та світогляд дитини.

У таких умовах дошкільний заклад має не лише забезпечувати якісне виховання й навчання, а й активно розвиватися, бути гнучким, відкритим до змін і здатним передбачати потреби майбутнього. Саме тому стратегія розвитку нашого закладу на найближчі 5 років є не просто документом — це візія нашого спільного руху вперед, чіткий курс до нової якості освіти, до гармонійного, безпечного та сучасного середовища для кожної дитини.

◆ Місія:

Наша місія — створити безпечне, доброзичливе та інноваційне середовище, у якому кожна дитина відчуває підтримку, повагу та любов, розкриває свій потенціал, формує життєві компетентності та отримує перші кроки до успішного майбутнього.

Ми виховуємо самостійних, допитливих, відкритих до світу особистостей у партнерстві з родиною та громадою.

Візія (бачення майбутнього):

Ми бачимо наш дошкільний заклад як сучасний центр розвитку дитини, де гармонійно поєднуються традиції та інновації, а кожна дитина має рівні можливості для зростання й самореалізації.

Протягом наступних 5 років ми прагнемо стати прикладом сталого розвитку: з високим рівнем педагогічної майстерності, відкритим інклюзивним середовищем, сучасною матеріально-технічною базою та активною взаємодією з батьками і місцевою громадою.

МЕТА ПРОГРАМИ

Основною метою є:

Створення безпечного, інноваційного, інклюзивного середовища, яке сприяє всебічному розвитку дитини, професійному зростанню педагогів та відкритій партнерській взаємодії з родиною і громадою.

Мова йде не лише про освітній процес — а про філософію закладу, його внутрішній клімат, цінності та довіру.

Головна мета мого виступу — представити бачення стратегічного розвитку нашого дошкільного закладу на найближчі 5 років, окреслити ключові напрямки змін та удосконалення, які відповідають викликам сучасного освітнього середовища.

Я прагну показати, що лише завдяки системному підходу, відкритості до нових освітніх технологій, партнерству з родинами та громадою, підвищенню професійної компетентності педагогів і створенню комфортного, безпечного простору для дітей, ми зможемо досягти якісно нового рівня в організації дошкільної освіти.

Цей виступ також має на меті об'єднати нашу спільноту навколо спільного бачення, надихнути на активну участь у реалізації стратегії та підкреслити відповідальність кожного з нас за майбутнє наших вихованців.

Метою мого виступу є представлення стратегії розвитку дошкільного закладу на найближчі 5 років із особливим акцентом на підтримку та зміцнення ментального здоров'я дітей.

У сучасних умовах — коли діти стикаються зі стресами, інформаційним перевантаженням, емоційною нестабільністю та наслідками соціальних змін — питання психологічного благополуччя набуває критичної важливості.

Ми прагнемо створити у нашому закладі простір, де дитина не лише отримує знання й розвивається фізично, а й почувається емоційно захищеною, зрозумілою, підтриманою.

Цей виступ має на меті окреслити основні напрями стратегії, що включають впровадження програм емоційного розвитку, психоемоційної підтримки, формування навичок саморегуляції, а також підготовку педагогів до роботи з ментальними потребами дитини.

Наша спільна мета — не просто виховати розумну дитину, а сформувати щасливу, психологічно стійку особистість, здатну адаптуватися до змін і будувати гармонійне життя.

◆ ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОГРАМИ

Мною визначено 4 ключові напрями, які відображають цілісність підходу:

1. **Освітнє середовище**
2. **Освітній процес**
3. **Кадрова політика та розвиток педагогів**
4. **Система управління закладом**

◆ 1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

◆ Що ми маємо зараз?

У багатьох закладах — типові приміщення, обмежені ігрові можливості, застаріле обладнання, неадаптовані умови для дітей з особливими освітніми потребами.

◆ Якою є мета?

Створити **простір дитинства**, де дитина не просто навчається, а досліджує, мріє, відчуває себе в безпеці.

◆ Що передбачає наша стратегія?

- Повне **зонування приміщень** відповідно до вікових потреб (ігрові, сенсорні, куточки читання, емоційного відпочинку).
- **Модернізація меблів і матеріалів** — безпечні, екологічні, мобільні.
- Впровадження **цифрової інфраструктури** — Wi-Fi, інтерактивні панелі, медіа-зони для дітей старшого дошкільного віку.
- Розвиток **інклюзивного середовища**: пандуси, логопедичні кабінети, спеціальні дидактичні засоби.
- Упорядкування **зовнішнього середовища** — зелені куточки, міні-города, еко-зони, простори для рухової активності.
- Створення зон для дослідницької діяльності, активної гри, самовираження та творчості.
- Створення належних умов для функціонування освітнього процесу, який забезпечує навчання, розвиток і виховання дитини, реалізацію інтелектуальних, культурних, творчих можливостей дошкільників у тісній співпраці з батьками;
- Забезпечення доступності здобуття дошкільної освіти;
- Забезпечення збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дітей з раннього віку, формування свідомого ставлення до власного здоров'я;

Освітнє середовище дошкільного закладу

Освітнє середовище — це простір, у якому дитина не просто перебуває, а розвивається, грає, пізнає, спілкується, навчається жити у злагоді з собою та з іншими. У сучасному дошкільному закладі освітнє середовище має бути **безпечним, комфортним, розвивальним, інклюзивним і психологічно підтримуючим**.

Основні принципи побудови освітнього середовища:

1. **Безпека — фізична й емоційна.**

Простір організовано з дотриманням усіх норм безпеки, санітарії та гігієни. Але не менш важливим є те, щоб кожна дитина почувалася захищеною, спокійною та впевненою, не боялася висловлювати думку, пробувати нове, помилятися.

2. **Зонування простору.**

В усіх вікових групах організовано функціональні зони: ігрову, пізнавальну, емоційного розвантаження, сенсорну, творчу, дослідницьку, куточки усамітнення. Таке середовище сприяє самостійності дитини, вільному вибору діяльності та активному включенню в освітній процес.

3. Середовище для ментального здоров'я.

У закладі створено зони емоційної підтримки: куточки настрою, сенсорні ігри, спокійна музика, арт-терапевтичні матеріали, кімната психологічного розвантаження (якщо є така можливість). Середовище має заспокоювати, не перевантажувати та сприяти емоційному балансу дитини.

4. Простір як «третій педагог».

Освітнє середовище є активним учасником освітнього процесу: воно стимулює пізнання, творчість, соціальну взаємодію. Матеріали, розташовані на доступному рівні, дають змогу дітям вільно досліджувати, експериментувати, самостійно обирати види діяльності.

5. Естетичність і натхнення.

Інтер'єри оформлені зі смаком, з використанням природних кольорів, які не перевантажують психіку. Присутні елементи декору, створені самими дітьми. Освітнє середовище формує естетичний смак, розвиває уяву, сприяє внутрішній гармонії.

6. Інклюзивність.

Усі діти мають рівний доступ до простору та ресурсів. Для дітей з ООП забезпечено адаптоване середовище: спеціальні меблі, наочність, маршрути руху, підтримка асистентів (за потреби).

7. Взаємодія з природою.

Середовище простягається за межі будівлі: на території закладу облаштовані ігрові майданчики, міні-сади, куточки живої природи, екологічні стежки. Діти активно залучаються до догляду за рослинами, дослідження сезонних змін, вивчення навколишнього світу.

8. Гнучкість і трансформаційність.

Меблі та обладнання легко пересуваються, що дозволяє швидко змінювати простір відповідно до потреб конкретної діяльності — від театралізованої гри до руханки чи дослідницької роботи.

Таким чином, **освітнє середовище у сучасному дошкільному закладі — це не лише фізичний простір, а атмосфера підтримки, натхнення та розвитку**, яка працює в інтересах дитини і сприяє її всебічному зростанню, зокрема психоемоційному.

Дитина повинна відчувати: я в безпечному і дружньому світі.

◆ 2. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

◆ Сучасна дитина — не пасивний об'єкт, а **активний учасник** освітнього процесу.

◆ Якими є наші виклики?

- Формалізм у підходах,
- Недостатній рівень критичного мислення дітей,
- Нестача інтегрованих методик,
- Тиск на педагога через надлишок документації.

◆ Що ми змінюємо?

Освітній процес має бути адаптивним, компетентнісним, цікавим і доступним.

Ми плануємо:

- **Впровадження інноваційних методик:**
 - STEM (конструювання, досліди),
 - Гейміфікація (навчання через гру),
 - Сенсорна інтеграція,
 - Проєктне навчання.
- **Індивідуалізація навчання** — кожна дитина має свій темп, свої потреби, свій потенціал.
- **Посилення емоційно-соціальної компетентності:** розвиток емпатії, саморегуляції, вміння комунікувати.
- **Інтеграція батьків** до процесу: щотижневі міні-консультації, участь у майстер-класах, відкриті дні.
- Використання **цифрових інструментів** у разі змішаного чи дистанційного навчання.

Освітній процес у сучасному дошкільному закладі

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти — це не лише передача знань і формування навичок, а цілісна система розвитку, виховання і підтримки дитини, яка має бути гнучкою, дитиноцентричною, орієнтованою на життєві компетентності та ментальне благополуччя.

Пріоритетні напрями освітнього процесу на найближчі 5 років:

1. **Дитиноцентризм і емоційне благополуччя.**
Центром освітнього процесу є сама дитина: її потреби, інтереси, емоційний стан, темп розвитку. Особлива увага приділяється створенню психологічно комфортного середовища, розвитку емоційного інтелекту, формуванню навичок саморегуляції.
2. **Інтегроване навчання.**
Використання інтегрованих форм організації діяльності (заняття, ігри, дослідницькі проєкти, спостереження), що дозволяє забезпечити зв'язок між знаннями, формувати цілісне уявлення про світ, розвивати критичне мислення та допитливість.
3. **Компетентнісний підхід.**
Освітній процес спрямований на формування ключових компетентностей дитини: мовленнєвої, соціальної, емоційної, екологічної, креативної, цифрової, громадянської. Ми готуємо дітей не до школи, а до життя в динамічному світі.
4. **Ігрова діяльність — провідна форма навчання.**
Залишається основною формою пізнання світу в дошкільному віці. Ми оновлюємо ігрове середовище, використовуємо сюжетно-рольові, дидактичні, рухливі, творчі ігри, залучаємо сучасні методики (наприклад, LEGO-освіта, емоційні картки, казкотерапія).
5. **Інклюзивність та різноманіття.**
Забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх дітей, включаючи дітей з особливими освітніми потребами. Використання адаптованих програм, залучення фахівців (психолога, логопеда, асистента дитини), тісна співпраця з родинами.
6. **Впровадження сучасних освітніх технологій.**
Помірне та обґрунтоване використання ІКТ в освітньому процесі (інтерактивні панелі, аудіовізуальні матеріали, електронні освітні ресурси). Цифрові технології є інструментом, а не заміником живого спілкування.
7. **Розвиток мовлення та комунікативних навичок.**
Створення мовного середовища, збагаченого казками, театралізованими іграми,

діалогами, підтримка розвитку рідної мови та можливе впровадження елементів раннього вивчення іноземної мови.

8. **Партнерство з батьками в освітньому процесі.**

Батьки — активні учасники освітнього процесу. Проводяться зустрічі, консультації, родинні майстер-класи, тренінги, просвітницькі заходи з питань розвитку, виховання та ментального здоров'я дітей.

Таким чином, **освітній процес у нашому закладі — це жива, гнучка система**, яка оновлюється відповідно до потреб дітей, запитів суспільства і стратегічних цілей розвитку, з особливим акцентом на формування щасливої, психологічно стійкої та соціально адаптованої особистості.

◆ **3. КАДРОВА ПОЛІТИКА І ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК**

◆ Які проблеми існують?

- Вигорання педагогів,
- Відтік молодих кадрів,
- Недостатня мотивація,
- Обмежений доступ до сучасного навчання.
- Фінансова зацікавленість

◆ Як ми бачимо розвиток?

Педагог має бути не лише носієм знань, а партнером дитини у відкритті світу.

Стратегія передбачає:

- **Індивідуальні освітні траєкторії** для кожного педагога.
- Систематичне підвищення кваліфікації: курси НУШ, тренінги з емоційного інтелекту, робота з дітьми з ООП.
- **Наставництво для молодих педагогів.**
- Створення **внутрішніх професійних спільнот**: педагогічні студії, воркшопи, методичні кейси.
- Формування **мотиваційної системи**: не лише грошові премії, а моральне визнання, участь у конкурсах, публікації.
- Формування стабільного, творчого колективу, який прагне досягнення запланованих закладом дошкільної освіти результатів;
- забезпечення виходу закладу дошкільної освіти на рівень сучасних вимог та підвищення його конкурентоспроможності;
- Зростання кількості педагогів, які можуть продемонструвати свій досвід, методичні посібники на відкритих методичних заходах;
- Формувати якісні зміни в професійних позиціях педагогів, в формах та методах їх роботи з дітьми, батьками, громадськістю;
- підвищення іміджу закладу дошкільної освіти через досягнення учасників освітнього процесу.

Кадрова політика та професійний розвиток педагогів

Кадрова політика є основою якісного функціонування дошкільного закладу, адже саме особистість педагога, його цінності, мотивація та професійна майстерність визначають рівень освітнього процесу. У сучасних умовах пріоритетом є формування стабільного, компетентного та мотивованого педагогічного колективу, здатного до змін, саморозвитку та інноваційної діяльності.

Основні напрями кадрової політики:

- 1. Підбір і адаптація кадрів.**
Здійснюється за критеріями професійної компетентності, психологічної зрілості, мотивації до роботи з дітьми. Новим працівникам надається підтримка в адаптаційний період (наставництво, введення в корпоративну культуру, супровід адміністрації).
- 2. Професійне зростання та підвищення кваліфікації.**
Педагогічні працівники залучаються до різноманітних форм навчання: тренінгів, семінарів, курсів підвищення кваліфікації, участі в педагогічних майстернях, методичних об'єднаннях, вебінарах. Пріоритет — розвиток емоційного інтелекту, психологічної компетентності, цифрових навичок, інклюзивної практики.
- 3. Індивідуальна освітня траєкторія педагога.**
Кожному працівнику створюються умови для саморозвитку з урахуванням його потреб, рівня підготовки та потенціалу. Застосовується підхід персоналізованого професійного росту.
- 4. Педагогічне лідерство.**
Заохочення ініціативності, впровадження інновацій, участь у проєктній діяльності, виступи на фахових платформах, наставництво молодих колег. Педагог має бути не лише виконавцем, а й творцем змін.
- 5. Підтримка емоційного благополуччя педагогів.**
Кадрова політика передбачає дбайливе ставлення до психологічного стану працівників, запобігання професійному вигоранню, організацію командної взаємодопомоги та заходів з розвитку позитивного мікроклімату.
- 6. Система внутрішньої мотивації.**
Відзначення результатів, моральне та матеріальне стимулювання, участь у прийнятті управлінських рішень, створення умов для визнання професійних досягнень.

Таким чином, **ефективна кадрова політика та системний підхід до професійного розвитку педагогів** — це основа сталого розвитку закладу дошкільної освіти, що дозволяє забезпечити не лише якісний освітній процес, а й ментальне здоров'я та емоційний комфорт як дітей, так і працівників.

◆ 4. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ

◆ Сучасне управління — це не контроль, а **сервіс, координація, партнерство**.

Ми хочемо, щоб управління в закладі стало відкритим, гнучким, технологічним.

Що це означає?

- Розробка **стратегічного плану** на 5 років із залученням педагогів, батьків, громади.
- Впровадження **електронного документообігу**, автоматизованих інструментів моніторингу.
- Створення **внутрішньої системи забезпечення якості освіти**: спостереження, самооцінювання, анкетування.
- Демократичне управління: **підкувальні ради, батьківські комітети**, щорічні звіти.
- Активна **участь у грантових програмах**, проєктах, партнерствах із НУО, бізнесом, іншими ЗДО.
- Створення в закладі дошкільної освіти сприятливих та безпечних умов праці, комфортні та безпечні умови для навчання, розвитку та виховання дітей, доброзичливу психологічну атмосферу в колективі;
- Впровадження сучасних методів управлінської діяльності як засіб стабільного функціонування та розвитку закладу дошкільної освіти;
- Створення та підтримання атмосфери довіри, інформаційної прозорості, конструктивної співпраці між учасниками освітнього процесу та громадою;
- Спрямування зусиль колективу на раціональне та економне використання енергоносіїв.

Система управління сучасного закладу освіти

У сучасному дошкільному закладі ефективна система управління — це запорука цілеспрямованого розвитку, стабільної роботи колективу та досягнення стратегічних цілей. Сьогодні управління має ґрунтуватися не лише на адміністративному контролі, а й на принципах партнерства, відкритості, гнучкості, прозорості та орієнтації на результат.

Ключові компоненти сучасної системи управління в нашому закладі:

1. **Стратегічне планування.**
Управлінська діяльність спрямована на досягнення довгострокових цілей, з урахуванням місії, візії та пріоритетів закладу. Усі рішення приймаються з позиції системного розвитку, а не ситуативного реагування.
2. **Колегіальність і демократичність.**
До управлінських процесів активно залучаються педагоги, батьки, психологи, фахівці підтримки. Діяльність ради закладу, педагогічної ради, методичних об'єднань сприяє виробленню спільних рішень та розділенню відповідальності.
3. **Педагогічне лідерство.**
Керівник закладу — не лише адміністратор, а й лідер змін, мотиватор, організатор професійного зростання команди. Управлінська діяльність передбачає розвиток лідерського потенціалу кожного педагога.
4. **Інформаційна відкритість і цифровізація.**
Сучасні інструменти ІКТ (електронні сервіси, онлайн-комунікація, цифрове документообіг) забезпечують прозорість і доступність управлінських рішень, зворотний зв'язок від батьків та співробітників.
5. **Моніторинг якості освіти та управлінських процесів.**
Система внутрішнього моніторингу дозволяє об'єктивно оцінювати рівень освітніх послуг, психоемоційний стан дітей, професійну діяльність педагогів, ефективність управлінських рішень.
6. **Інклюзивність і дитиноцентризм в управлінні.**
Усі управлінські рішення орієнтовані на потреби дитини. Особлива увага приділяється створенню інклюзивного, безпечного та підтримуючого освітнього середовища.

Сучасна система управління у дошкільному закладі — це жива, гнучка структура, яка постійно адаптується до змін, спирається на партнерство, ефективну комунікацію та ціннісні орієнтири. Саме така модель дозволяє реалізувати стратегію розвитку та забезпечити якісну освіту для кожної дитини.

Якщо хочете, я можу скоротити або розширити цей розділ відповідно до потреб презентації чи

ВИСНОВОК

Підсумовуючи, слід зазначити, що ефективна програма розвитку дошкільного закладу на найближчі роки має базуватись на гармонійному поєднанні традиційних цінностей дошкільної освіти та сучасних підходів, зокрема: впровадженні інноваційних методик, цифрових технологій, розвитку інклюзивного середовища, партнерстві з батьками та громадою.

Наше головне завдання — створити простір, у якому дитина буде почуватися в безпеці, бути почутою, зрозумілою та матиме всі умови для розвитку свого потенціалу. Сьогодні ми формуємо не лише освітній процес, а й майбутнє покоління — і саме стратегічне бачення та щоденна системна праця дадуть змогу досягти сталого розвитку нашого закладу в умовах динамічного світу.

Ми не будуємо реформу «на папері».

Ми створюємо **життєвий простір**, у якому дитина — **в центрі**, педагог — **в опорі**, родина — **в довірі**, а **управління** — **в дії**.

Ця програма — не просто план дій, це відповідь на запит суспільства:

«Хочемо щасливого, розумного, соціально відповідального покоління».

◆ І саме у дошкіллі закладаються ці цінності.

◆ Від нас залежить, яке воно — майбутнє.

Дякую за увагу! ♥️🌀